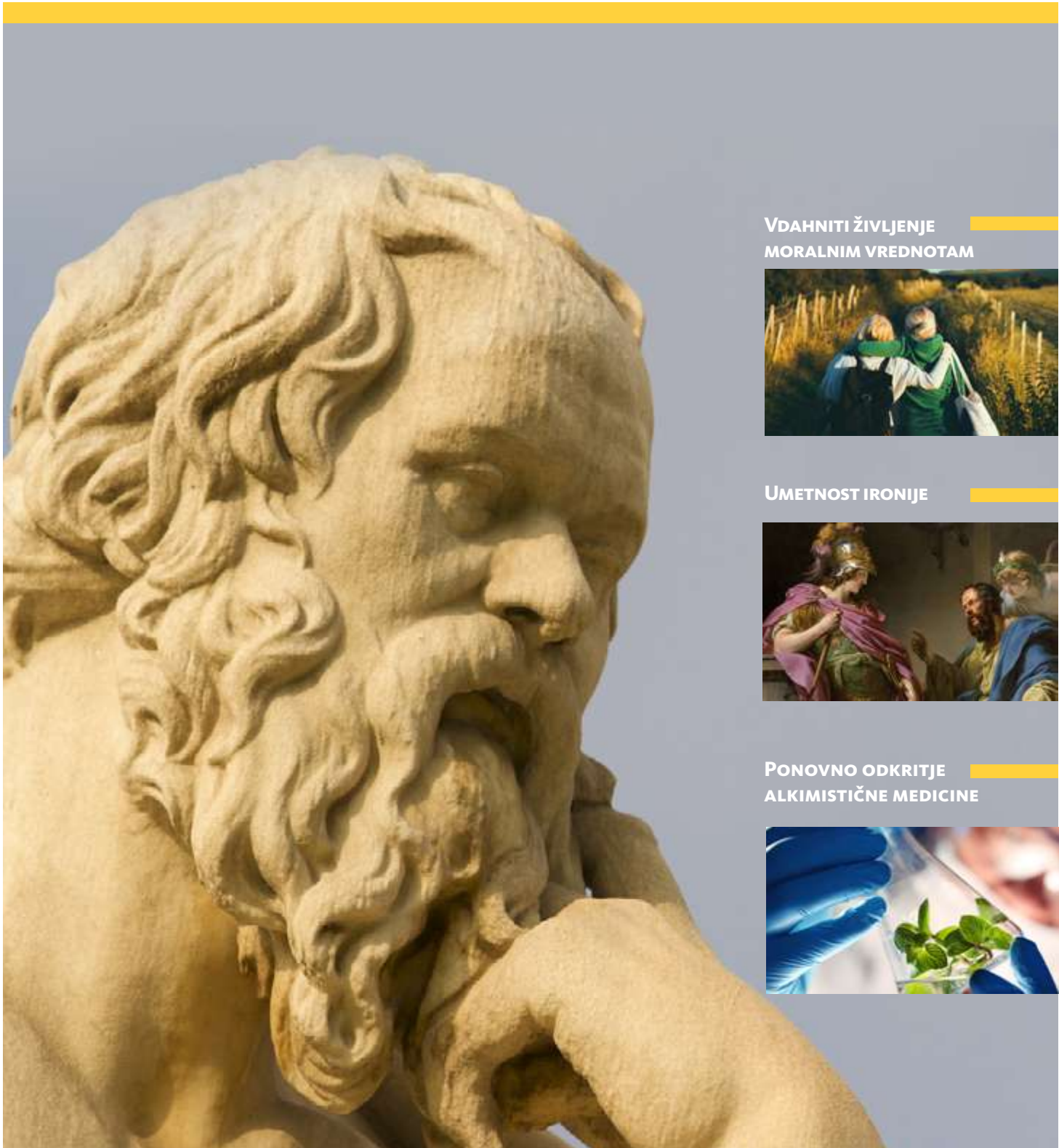

AKROPOLITANEC

— ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET —

VDAHNITI ŽIVLJENJE
MORALNIM VREDNOTAM

UMETNOST IRONIJE

PONOVNO ODKRITJE
ALKIMISTIČNE MEDICINE

www.akropola.org

FILOZOFIJA

KULTURA

PROSTVOLJSTVO

SKLOP SPLETNIH PREDAVANJ

STARODAVNA UČENJA O

ŽIVLJENJU PO SMRTI

1. SMRT – SKRITI OBRAZ ŽIVLJENJA

6. 11. 2020 OB 18:00

2. TRADICIONALNA UČENJA O SMRTI

13. 11. 2020 OB 18:00

3. FILOZOFSKI POGLED NA SMRT

20. 11. 2020 OB 18:00

AKROPOLITANEC

B E S E D A
U R E D N I K A

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo

www.akropola.org

OKTOBER 2020 | ŠT. 61

NASLOV

NOVA AKROPOLA | Ljubljana

Wolfova 8, 1000 Ljubljana

01/25 11 487

NOVA AKROPOLA | Maribor

Tyrševa 7, 2000 Maribor

02/620 32 40

040 709 955

ODPIRALNI ČAS:

PON–ČET 18h–22h

IZDAJATELJ

NOVA AKROPOLA SLOVENIJA

akropolitanec@akropola.org

UREDNIŠTVO

Glavni urednik: Stjepan Palajsa

Urednik: Andrej Praček

Prevajalka in lektorica: Klavdija Blažun

Grafična oblikovalka: Nija Androjna

V TEJ ŠTEVILKI:

- DRUŽBA: 5
VDAHNITI ŽIVLJENJE
MORALNIM VREDNOTAM
- FILOZOFIJA: 7
UMETNOST IRONIJE
- OKULTNA ZNANOST: 12
PONOVRNO ODKRITJE
ALKIMISTIČNE MEDICINE

Vsakdo ima svoj pogled na svet. Nekateri imajo religijskega, drugi znanstvenega, tretji mitološkega, nekateri pa tudi nekakšno kombinacijo vseh naštetih ali morda povsem svojega. Vsak je prevzel ali celo sam izoblikoval neke predstave o tem, kako je svet nastal, kako se razvija in kakšna so lahko pričakovanja glede prihodnosti. Znotraj te časovne premice pa je za nas najpomembnejša premikajoča se točka, ki ji rečemo sedanjí trenutek – naš trenutek, naš čas življenja.

Toda ta trenutek je neizogibno vpet v vse, kar nas obdaja in kar je na videz tako oddaljeno. Zelo pomembno je namreč, kako si predstavljamo svet in našo vlogo v njem, kajti to določa tudi, kako bomo živeli sedaj in po kakšnih načelih. To določa naše potovanje po premici časa – določa sled, ki jo bomo pustili za seboj, in vpliva na etape, ki jih bomo osvajali.

Religijska slika, katere koli veroizpovedi podaja tudi usmeritve za življenje in eshatološki cilj. Sedanjí znanstveni pogled v nastanku in koncu življenja vidi le naključje, zato si v okviru tovrstne predstave o svetu vsakdo sam poišče svoj relativni smisel in način življenja v skladu z lastno naravo in vzgojo.

Redki so tisti, ki se zavedajo, da resnice o nastanku in razvoju sveta ne poznamo dovolj dobro ter da so vsi zgoraj naštetí pogledi kvečjemu le različni in še vedno omejeni obrazi dejanske resnice o življenju. Po mojem mnenju je le zadnje, prožnejše stališče res dober temelj za nadaljnje raziskovanje. Namesto da prevzamemo omejen in statičen pogled na resnico, lahko namreč na tem temelju izgrajujemo pogled, ki je vse bližje resnici, in zato tudi vsakič bolj suvereno stopamo skozi življenje. Temu lahko rečemo filozofsko življenje – s poudarkom na besedi *življenje*.

Razumljivo je, da v drvenju našega časa in v vsej pestrosti opravil in osebnih dilem ni težko pozabiti na vprašanja o izvoru in cilju. Vendar če ne poznamo izkušenj preteklosti in logike, ki iz njih izhajajo, ter če nimamo vizije prihodnosti ... kako naj vemo, kako je prav živeti, kakšne izbire narediti?

Pomembno je, da za našo težavo "majhnih" razsežnosti najdemo rešitev tako, da ta ustreza tudi širši sliki. Da se naše življenje vključi v eno večje življenje kot njegov pomembni in vplivni sestavni del ...

Kako torej v vsej tej množici stališč priti do resnice?

Zelo konstruktivno je kresati med seboj različne poglede, ker tako pokažemo na dobre in slabe strani vsakega med njimi, z malo dobre volje pa nam to lahko omogoči potrditev obstoječih stališč, pridobitev boljših stališč ali celo porušitev vseh, če se izkažejo za napačna in nas posledično spodbudi k nadaljnjemu iskanju. Vse to je dobro, vse to pomaga pri vzpostavitvi bolj jasne vizije.

A čeprav je racionalni dialog zelo dober pristop, še vedno ni absoluten. Kmalu ugotovimo, da lahko različna stališča zelo dobro argumentiramo, morda celo enako logično, kljub temu, da je resnica ena sama. Nazadnje obvelja stališče bolj spretnega govornca, in ne nujno stališče, ki je bližje resnici... To pa zato, ker naš razum določi neka zaprta izhodišča, na katerih temelji dokazovanje. Ta izhodišča so pogosto dogmatska, pogosto pa tudi pomanjkljiva in zavajajoča. Tudi logični zaključki, ki so zelo prepričljivi, lahko dejansko stojijo na peščenih temeljih, s katerih se bo prej ali slej zvrnila na videz še tako mogočna stavba nekega stališča.

Zato pravijo, da čas razkrije vse pomanjkljivosti in da je zato zgodovina dobra učiteljica.

Torej ni možno resnico potrditi zgolj z zmago v argumentih, čeprav so po mojem mnenju tovrstna soočanja različnih pogledov lahko koristna. Potreben je še nekakšen čut, spomin izkušene duše, ki nam nazadnje omogoča inteligentno razločevanje ...

Pomembna je tudi skromnost na eni strani in zaupanje v svojo sposobnost razločevanja na drugi. Ko je tako človek zase majhen in velik hkrati, je po mojem mnenju zrel in sposoben učenec življenja.

*

S tem kratkim uvodnikom sem želel spomniti na prednosti in pasti uporabe intelekta in na pomembnost, da poskušamo razumeti tudi tiste na videz bolj oddaljene okvirje življenja, kajti naši osebni izzivi se nahajajo znotraj njih. Namreč mikrokozmos ni nič drugega kot del in odraz makrokozmosa.

Andrej Praček, urednik

VDAHNITI ŽIVLJENJE MORALNIM VREDNOTAM

DELIA STEINBERG
GUZMÁN

Iz leta v leto ugotavljamo, da dnevi ostajajo bolj ali manj enaki in da so tako rešitve naših konfliktov kot tudi veselje rezultat naših lastnih odločitev in dejanj.

Seveda ni lahko sprejeti odločitve, kadar imamo pred seboj več možnosti ... ali pa sploh nobene. Prav tako ni lahko najti sreče, če ne znamo ceniti malenkosti, ki nam lahko prinesejo več zadovoljstva.

Sprejeti kakršno koli odločitev, z uporabo moči, ki jo nosimo v sebi, je boljše kot mirovati. Lahko izberemo napačno možnost, vendar vsaj vemo, da jo lahko popravimo –in že to je veliko. Enako se dogajaz majhnimi stvarmi, ki zato, ker jih imamo za nepomembne, izgubijo moč, s katero nas lahko povzdignejo. Pa vendar za oči, ki vidijo, ni ničesar nepomembnega.

Ne moremo zanikati, da ljudje na tak ali drugačen način doživljajo težke trenutke, kjer koli že so. Prepričana sem, da tudi tisti, ki imajo veliko bogastvo, ne morejo ubežati človeški bolečini, saj je ta močnejša od kakršnega koli pomanjkanja. Vendar pa ne smemo postati ravnodušni niti svojih napak opravičevati z izgovarjanjem na težke čase, v katerih živimo. V vseh vidikih življenja vlada resnično velika zmeda; težko je najti varno pot; bolj smo navajeni kritizirati kot pa biti konstruktivni.

**MORDA JE NAJVEČJA REVŠČINA,
TISTA, KI NAS NAJBOLJ PRIZADENE,
POMANJKANJE MORALNIH TEMELJEV.**

Konstruktivnost pomeni razvoj človeškega bitja, ki pa ni mogoč brez temeljev. Morda je največja revščina, tista, ki nas najbolj prizadene, pomanjkanje moralnih temeljev. Pod pretvezo svobode, ki je ne znamo vedno izkoristiti, si dovolimo, da nas prevzamejo trenutne želje, ki s seboj nosijo prekletstvo večne nenasitnosti. Vse je v redu, vse je mogoče, vse je smiselno, dokler nas nekaj zabava, zaradi česar pozabimo na notranjo praznino, s katero se ne želimo soočiti. Živimo odvisni od družbenih medijev, ki nam lahko koristijo, vendar nas hkrati ločujejo od sebe in od drugih. Bolj ko mislimo, da smo eden drugemu blizu, bolj oddaljeni smo. Da, komuniciramo, vendar je sebičnost zelo velika in zdi se, da zaradi pomanjkanja moči, ki ga občutimo v nekaterih okoliščinah, postajamo nesposobni za kakršno koli vrsto sobivanja.

Najti moramo način, kako obogatiti svoje dni in življenje, da se lahko resnično povežemo s tistimi, ki nas potrebujejo. Da bi to dosegli, moramo začeti svojim težavam priznavati njihovo resnično razsežnost. Niso vse tako velike, kot se zdijo, niti tako nerešljive, kot mislimo. Dovolj je, da pogledamo,

POTREBUJEMO NEKAJ TAKO PREPROSTEGA, KOT JE BITI DOBER IN PRIJAZNO GLEDATI DRUGE. GLOBOKO V SEBI VSI VEMO, KAJ JE DOBRO, VENDAR TEGA NE ŽIVIMO.

s kakšnimi težavami se spopadajo drugi, in včasih jih lahko olajšamo z zelo majhnimi stvarmi, najprej s tistimi, ki se zdijo nepomembne, a so običajno najdragocenejše.

Kaj se je zgodilo z občutkom bratstva? Kaj se je zgodilo z našimi nasmehi in odprtimi rokami? Zakaj toliko poudarjamo nasilje, ki več kot očitno obstaja, in ne dobrote, s katero lahko živimo skupaj? Zakaj si dovolimo, da se ujamemo v zablode, neiskrenost, pomanjkanje zdrave pameti, izkoriščanje? Zakaj si zatiskamo oči pred tistimi, ki čakajo na košček solidarnosti?

Potrebujemo malo več morale. Potrebujemo nekaj tako preprostega, kot je biti dober in prijazno gledati druge. Globoko v sebi vsi vemo, kaj je dobro, vendar tega ne živimo, ker nima ekonomske vrednosti ali prestiža. Ali vrline ne koristijo tako tistim, ki jih živijo, kot tudi tistim, ki jih obkrožajo?

Vsakdo med nami lahko posadi en cvet, vsak lahko naredi nekaj pozitivnega, vsak med nami je lahko boljši.

To niso samo želje. Če lahko o njih govorimo in pišemo, je to zato, ker obstajajo. Oživljanje moralnih vrednot je dobra priložnost za oživitev drugačnih časov. Naj nas nihče ne prikrajša za to posebno priložnost, da podarimo nove in boljše čase sebi in drugim. 🌱

UMETNOST IRONIJE

MARIO FERNANDO
PÉREZ RODRÍGUEZ

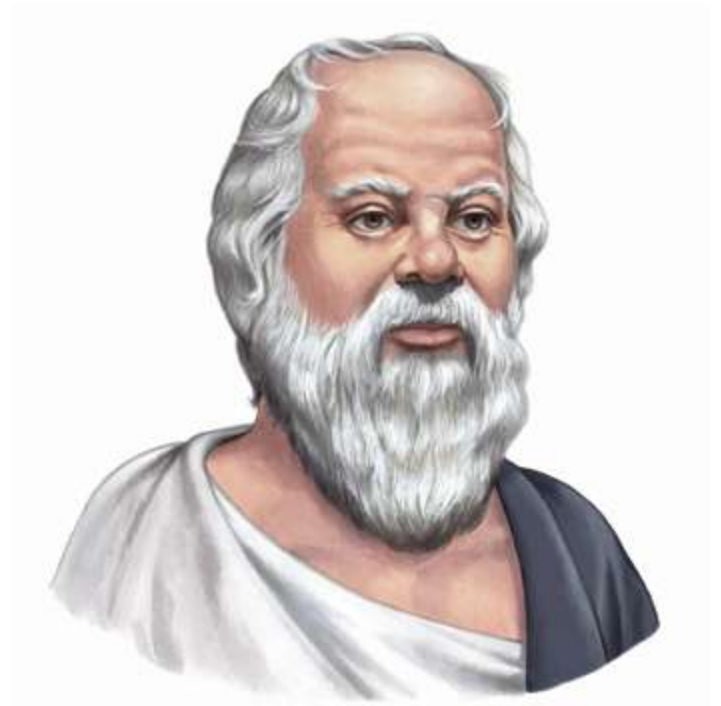
Kot je dobro dejal Emerson: "Platon je povedal vse." Ni ene same filozofske teme, ki se je Platon ne bi lotil, in to ne površinsko, temveč v globino. V tem članku ne bomo govorili o temi, ki se nanaša na njegove dialoge, ljubezen, dušo, poezijo ..., temveč o eni od značilnosti njegovega sloga, ki jo zasledimo v njegovem celotnem delu in ki se prepleta čez vse njegove dialoge: ironija.

Ta ironija, ki je v večini primerov temeljna značilnost Platonovih del, odstira pot proti iskanju resnice, saj je njen cilj izpodbiti določen argument, da bi se nato našel boljši. Zato ironija ni obrobna tema, čeprav ji ni posvečen noben dialog.

Ironija je orodje in Platon ga uporablja kot način za oblikovanje novega vprašanja, za dokazovanje nepopolnosti v določeni trditvi ali določenem načinu življenja – to je nekaj, česar ni sposoben vsakdo.

Danes se ironija uporablja za zabavanje, za dekontekstualiziranje stvari in osvajanje občinstva, čeprav pogosto ni ločnice med ironijo in sarkazmom. Toda bili so časi, v katerih se je ironija uporabljala za odpiranje oči in usmerjanje pogleda proti svetlobi – ne z namenom dokazovanja večje inteligence, temveč iz ljubezni. V tistih časih je bila sposobnost ironije umetnost.

**BILI SO ČASI, V KATERIH SE JE IRONIJA
UPORABLJALA ZA ODPIRANJE OČI IN
USMERJANJE POGLEDA PROTI SVETLOBI
– NE Z NAMENOM DOKAZOVANJA VEČJE
INTELIGENCE, TEMVEČ IZ LJUBEZNI.**

SOKRAT

SOKRAT IN IRONIJA

Okoli leta 400 pr. n. št. se je po Atenah sprehajal neobičajen možakar, ki je učil, da mora biti način življenja usklajen z lastnimi mislimi, saj naj bi tisti, ki ravna nasprotno, lagal, zlasti pa ne bi izpolnil božjega smotra. Sokrat, čigar obstoj je podprt že z več zgodovinskimi viri, je bil, kot se zdi, prvi filozof v današnjem pomenu besede. To ni modrec, kot so bili njegovi predniki, temveč "človek ljudstva", ki samo poskuša razumeti človekovo ravnanje.

Sokrat je iskalec modrosti in njegovo izhodišče je, da modrosti nima. Zato se takrat, kadar sliši, da se ima nekdo za modreca, temu "modrecu" približa, da bi spoznal njegovo modrost. Toda kmalu se zave, da tak človek nima spoznanja, temveč samo misli, da ga ima. Njihovo znanje temelji na

spretni uporabi besed ali poznavanju določene veščine, to pa nima nobene povezave z resnično modrostjo. V tem prepričanju se izgubijo in domnevajo, da so s tem ko razumejo en košček nečesa, že modri, tako da mislijo, da lahko izrazijo mnenje o vseh vprašanih.

Sokrat si zares želi srečati modreca, toda vidi, da omenjeni posamezniki niso modreci, in v čast resnici jim mora odpreti oči in uvideti njihovo zmoto, da ne bi še naprej živeli v tej zmoti ali da bi jih ta celo moralno pokvarila. Sokrat uporablja čisto svoje argumente, pri čemer preizprašuje to, kar so pravkar povedali, in to s tako veščino, da njegovemu sogovorncu in navzočemu občinstvu ni težko uvideti zmote v svojih trditvah.

SOKRATOV NAMEN NI DIALOG ZARADI DIALOGA. NE GRE ZA MENTALNO »URJENJE«, TEMVEČ OČIŠČEVANJE, KATEREGA CILJ JE PRITI DO DUŠE.

Sokrat je imel prav posebne fizične značilnosti, saj je bil majhne in čokate postave, po značaju pa burkast ... Nedvomno je bil zelo posebne sorte za svoje čase. Po videzu ni bil podoben tistim, ki so se samooklicali za "modrece", v svojih prefinjenih oblačilih, primerljivih z današnjimi "rokovskimi zvezdami". To so bili tako imenovani sofisti. Sokrat pa je priznaval, da si ni nikoli prisvojil znanja, saj ga nikoli ni imel – edini, ki ima resnično spoznanje, je namreč bog, in ljudje ne morejo ničesar spoznati popolnoma. Neizpodbiten dokaz, da nikoli ni egoistično izkoristil svojega iskanja resnice, je bila njegova revščina.

Ta preprosti možakar, ki bi moral ostati neopažen, je lahko pustil brez diha velike govornike, politike in pesnike. Razkrinkaval je ljudi, ki so se okoriščali s svojim "znanjem". Toda kako mu je to uspelo? Kako je lahko slekel te "velikanske kipe"? Kako je lahko ta nevedni človek izpodbil na videz trdne argumente, ki so jih oblikovali ljudje z družbenim vplivom? Sokrat je bil sin babice in kiparja te je od njiju na svoj način privzel veščino "rojevanja" ali "doseganja uvida", in sicer prek svojih dialogov.

SOKRAT POUČUJE ALKIBIADA, FRANÇOIS-ANDRÉ VINCENT

SOKRATOVSKI DIALOG

V filozofskem dialogu se poskuša prek različnih stališč osvetliti globok dvom. Pri sokratovskih metodah in na splošno v antičnih filozofskih šolah je bilo pomembneje oblikovati pravo vprašanje, kot pa iskati odgovor. To je zato, ker dobro zastavljeno vprašanje že vsebuje odgovor. Zato so se filozofi urili v veščini razprave bodisi med seboj bodisi s svojimi učenci. To metodo dialoga in zastavljanja vprašanj, ki je bistvena pri iskanju resnice, je Sokrat poimenoval majevtika.

Izvor besede majevtika se nanaša na pomoč pri rojevanju. Tisti, ki pomaga pri rojstvu otroka, namreč ne rodi tega otroka sam, temveč bedi nad tem, da rojstvo uspešno poteka, kaže pot, pomaga, da bi se vse dobro izteklo, toda v ozadju vsega tega mora biti želja po dosegu "jasnega uvida". Sokratovska metoda vsebuje štiri faze, ki se jih zaveda samo učitelj, učenec pa prehaja skozi te štiri faze pod učiteljevim vodstvom na naraven način:

Najprej se pove določena trditev, nekaj, v kar je sogovorec do določene mere prepričan.

Nato se ta trditev podkrepi, na primer, če se trditev glasi "Kopanje je dobrodejno", bi se lahko podkrepila s tem stavkom: "Kopanje je dobrodejno, ker je zdravo." Toda na tej točki še ne moremo kategorično trditi, da govorimo resnico.

Nato se ta trditev zanika – in to je trenutek dramatične napetosti v dialogu, saj se na tem mestu lahko zanika prej povedano. Tukaj se začnejo porodne bolečine, saj zavedanje lastne negotovosti prinaša določeno bolečino.

Iz tega pretresa se rodi četrti del, ki je razrešitev, to je majevtika kot taka, rojstvo.

**VČASIH STARŠI UPORABLJAJO IRONIJO,
KADAR JIM OTROCI ZASTAVLJAJO VPRAŠANJA.
VEDO ODGOVOR, VENDAR GA NE PVEDO
NEPOSREDNO, TEMVEČ SE Z OTROKI IGRIVO
POGOVARJAJO, DA BI TI SAMI PRIŠLI DO SVOJIH
ODGOVOROV.**

Sokratov namen ni ustvariti velikih govornikov niti si prizadevati za dialog zaradi dialoga (to bi bil sofističen pristop, pri katerem se oblikujejo argumenti, ki pa so tako okrašeni, da nevednega zavedejo). Dialog, za katerega si prizadeva Sokrat, je dialog s samim seboj, pri katerem se krešejo trditve, pove-zane z osebno moralo. Ne gre za mentalno "urjenje", temveč očiščevanje, katerega cilj je priti do duše. Tisti, ki prek dialoga odkrije svojo zmoto in dejstvo, da obstaja resnica, postane ponižen in skromen. Ta skromnost mu omogoča zavedanje, da ne ve vsega in da morda to, kar se mu je zdelo resnično do tistega trenutka, dejansko ni resnično. To je urjenje za dušo: otresti se zmedo ustvarjajočih idej, zaradi katerih ne vemo več, kaj je res in kaj ni.

Vidimo pomembnost pretresa, zanikanje izhodišč, da bi lahko nadaljevali pot. Namen tega pretresa je odpraviti predsodke. Toda kako doseči, da se kljub svoji razkrinkanosti ne čutimo ponižani? Kako ne zavzeti obrambe drže, temveč doumeti, da pretres ni naš nasprotnik, temveč nasprotnik predsodka, ki je izgubil veljavnost? Sokratov namen ni ponižati, temveč iz sogovornikov potegniti resnico, ki jo nosijo v sebi: ironijo uporablja na način, s katerim pokaže na zmoto, vendar ne da bi pri tem prizadel sogovorca.

IRONIJA ALI SARKAZEM?

Ti dve besedi se tako pogosto zamenjujeta, da se uporabljata že kot sopomenki, čeprav gre za dva različna koncepta. Beseda ironija izvira iz grške besede *ειρωνεία*, *eiroeinía* in se nanaša na pretvarjanje, da nečesa ne vemo, čeprav je dejansko ravno nasprotno. Beseda *sarkazem* pa izvira iz grške besede *σαρκασμός*, *sarkasmos*, ki pomeni "raztrgano meso" in se nanaša na idejo komentarja, katerega cilj je raniti in prizadeti nekoga.

Vidimo torej, da nekdo, ki uporablja ironijo, ne poskuša zavajati ali lagati, temveč človeka poskuša spraviti na nasprotno pot, da bi lahko razvozlal sporočilo. Včasih starši uporabljajo ironijo, kadar jim otroci zastavljajo vprašanja. Vedo odgovor, vendar ga ne povedo neposredno, temveč se z otroki igrivo pogovarjajo, da bi ti sami prišli do svojih odgovorov. Ko naposled presenečeni nekaj odkrijemo, se to spoznanje vtisne v nas za vedno.

Pri ironiji se ponujajo natančno določene poti, da bi se drugemu pomagalo razumeti, da gre za to, za ironijo: ton glasu, ritem besed, poudarki, pa tudi telesne kretnje so lahko nepogrešljive za njeno razkritje. Ironija je običajno povezana s humorjem, saj pogosto pretirava s prvim stavkom, ali ga vzame iz konteksta, ali pa se glasom poudari določen del, da bi se odkrila njegova neveljavnost. Toda smeh ni cilj, temveč le posredna posledica. Če bi namreč bil cilj zgolj izzvati smeh, potem to ni več ironija, temveč šala, poceni prijem, ki ga nekateri komedijanti uporabljajo, da bi izzvali smeh med občinstvom, vendar ne ciljem, da bi ga nekaj naučili. Tisti, ki iščejo smeh, pogosto zdrsnejo v sarkazem, saj jim ni pomembno, ali morajo za to, da bi izzvali smeh, koga prizadeti ali mu škoditi – v ozadju je slabonameren motiv. Sarkazem je grenak, črn. Sokratov humor temelji na razumevanju življenja ter tisoče stvari, ki nam pomagajo živeti.

Ohranila se je anekdota, da je nekoč nekdo Sokrata srečal na tržnici v Atenah in ga vprašal, zakaj se je odpravil na tržnico, če pa so vsi vedeli, da nima denarja. Sokrat mu je odgovoril, da se je na trg odpravil za to, da bi videl, koliko stvari ne potrebuje, da bi živel. To je jasen primer ironije in humorja.

MOJSTER IRONIJE

V Platonovih dialogih se srečamo s številnimi primeri sokratovske ironije, toda pojavi se vprašanje: kdo je bil mojster ironije – Sokrat ali Platon? Vemo namreč, da je dialoge spisal Platon in da je ta Sokratu v usta položil znanja, ki jih ni mogel imeti. Toda ali mu je ironičen značaj prav tako samo pripisal in ga dejansko ni imel? Obstajajo še drugi viri, kot so zapisi Diogena Laercija, iz katerih je razvidna ta Sokratova značilnost. Dejansko pripoveduje, da je Sokrat, ko so mu predstavili Heraklitove ideje in ga vprašali, kakšne se mu zdijo, odgovoril: "To, kar sem razumel, je zelo dobro, in predvidevam, da je bilo enako dobro tudi tisto, česar nisem razumel." Sklepamo lahko, da je v resnici razumel vse, kar so mu predstavili v zvezi s Heraklitom, in zelo verjetno je, da je hlinil svojo nevednost samo zato, da bi tako učil svojega učenca. Vemo namreč, da je bila ironija temeljna v njenem dialogu. Tako imamo osebnost, imenovano Sokrat, ki jo je izoblikovala zgodovinska osebnost in Platonova misel – pri čemer sta ta oba dela enakovredna.

V Platonovih dialogih se ironija običajno pojavi na začetku, saj ta ovrže trditev in omogoči začetek iskanja resnice.

SOKRAT Z UČENCEM IN DIOTIMO, FRANC KAVČIČ

Navedemo lahko nekaj primerov:

"...V modrosti sem neploden. Dejansko mi številni očitajo, da vedno sprašujem druge, jaz sam pa nikoli ne dam nobenega odgovora o ničemer, ker nimam modrosti, in ta očitek je v resnici utemeljen. Razlog za to je, da me bog zavezuje, da pomagam drugim, meni pa preprečuje, da bi rodil modrost. Tako torej nikakor nisem moder niti nisem odkril ničesar, kar bi rodila moja lastna duša. Vendar vsi tisti, ki se družijo z mano, kljub svoji začetni nevednosti ob poglobljanju odnosa z mano izjemno napredujejo, če jim bog to dovoljuje, kar lahko opazijo oni sami, pa tudi kdor koli drug. In očitno je, da se ničesar ne naučijo od mene, saj so oni sami tisti, ki odkrijejo in rodijo zelo lepe ideje. Toda za porod sva odgovorna bog in jaz ..."

To je odlomek iz Platonovega dela *Teajtet*, v katerem Sokrat predstavi ironijo svojega življenja, ki je to, da lahko pomaga drugim najti svetlobo, toda on sam je ne more najti. Zato je najznamenitejši Sokratov stavek "Jaz vem samo, da nič ne vem", ki ga je navedel, potem ko je izvedel, da je preročišče razsodilo, da je on najmodrejši človek na svetu. To ga je napeljalo k temu, da si je želel spoznati tiste, ki so v njegovem času veljali za modre, da bi poskusil razumeti, kaj ima on, česar

nimajo ti "modreci". Sokrat je ugotovil, da medtem ko so ti domnevali, da so modri, je on domneval, da je neveden. Sokrat je dejal: "Atenci, verjetno je, da je bog dejansko moder in da je prek tega oraklja dejal, da je človeška modrost bolj borna ali ničelna. In zdi se, da ta govori o Sokratu, moje ime je uporabil zato, da bi me dal kot primer, kot da bi dejal: najmodrejši je tisti med vami, o ljudje, ki ve, tako kot Sokrat, da v resnici nima nobene modrosti." Njegova modrost je ironija, ker izhaja iz zanikanja nečesa, česar nima, iz sprejemanja svoje nevednosti. In s to nevednostjo, ki je ne skriva, se pojavi med svojimi sogovorci ter se z njimi pogovarja, da bi jih potegnil iz nevednosti, sam pa po drugi strani poudarja svojo nevednost.

Sokrat je zapustil življenje z enako zvestobo sebi, s katero ga je živel. Najbolj etičen človek antike, tisti, ki je navdahnil največjega filozofa vseh časov, Platona, se je po obsodbi na smrt obrnil na sodnike, ki so ga obsodili, s šaljivim in iskrenim tonom, iz katerega je bilo v ozadju zaznati namero, vrednoto, ki izhaja iz tega, kar je on vedel, in ki jo želi razkriti v svojih zadnjih besedah: "Zdaj pa je čas da gremo – jaz v smrt in vi v življenje. Kdo gre na boljše, je skrito vsem, razen bogu." 🙏

SOKRATOVA SMRT, JACQUES-LOUIS DAVID

PONOVRNO ODKRITJE ALKIMISTIČNE MEDICINE

AGOSTINO DOMINICI

Sodobni družbi, kljub velikemu tehnološkemu napredku, doslej še ni uspelo dokočno določiti pomembne teme zdravja in harmonije, tako pri človeku kot tudi na našem planetu. Posledično se je povečalo zanimanje za študij celostne medicine in zdravil rastlinskega izvora. Hkrati je opaziti tudi iskreno zanimanje za ponovno odkrivanje izgubljenih ezoteričnih nauk v različnih vejah znanja. Med temi ezoteričnimi disciplinami je alkimija in njena uporaba v medicini tista, ki doživlja velik preporod.

Preučevanje alkimije ima tradicijo, ki sega daleč v preteklost in vključuje tako mistično kot tudi bolj praktično dimenzijo. Na praktični ravni najdemo preučevanje rastlinskih in mineralnih snovi, ki se uporabljajo za zdravljenje (tako fizično kot psihično) in za povečanje dolgoživosti.

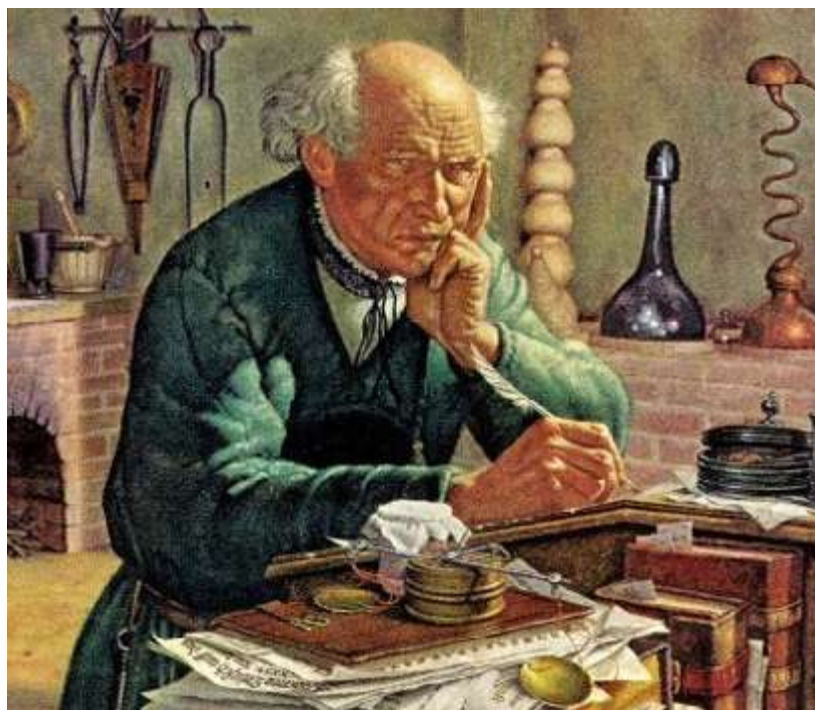
Alkimistični nauki so prisotni v temeljnih strukturah tradicionalnih medicinskih sistemov tako Vzhoda kot tudi Zahoda. Tako ne glede na to, ali preučujemo tradicionalno kitajsko medicino, ajurvedo, homeopatijo ali spagirično medicino, naletimo na številne ideje, "izposojene" iz alkimističnih postopkov in načel. Pojmi, kot so: transmutacija, regeneracija, čiščenje, raztapljanje itd., igrajo pomembno vlogo pri filozofskem oblikovanju teh medicinskih sistemov.

V tem kratkem članku se bom osredotočil na nauke spagirike. Izraz spagirika se nanaša na vejo rastlinske alkimije, ki jo je v srednjeveški Evropi populariziral Paracelsus, švicarski alkimist, zdravnik, astrolog in filozof. V svojih naukih je trdil, da resnični namen alkimije ni izdelovanje zlata, temveč zdravil.

Uporaba rastlin v medicinske in magične namene je stara tisočletja, žal pa smo skoraj pozabili na metafizični in sveti vidik zdravljenja z rastlinami. Spagirična zdravila so pripravljena na edinstven način, ki zajema celoten terapevtski spekter rastlin, vključno s kozmičnimi energijami, ki jih te nenehno absorbirajo. Rastline so stalno pod prostim nebom in ta skrivnostna kozmična povezava prispeva k njihovim zdravilnim lastnostim.

Lahko rečemo, da prehrana za rast rastlin prihaja iz zraka, tal in vode, energija za njihovo rast pa od sonca, lune in zvezd.

Z ezoteričnega vidika obstaja zelo pomembna povezava med kraljestvom rastlin in energetsko ravnjo bivanja (tj. prana, či, vitalna sila itd.). Dejansko večina sistemov notranje alkimije, ki jih najdemo na Vzhodu (na primer tantrična in taoistična

PARACELZUS

tradicija), temelji na učenjih o subtilnem telesu in njegovi energijski mreži. S spagiričnimi metodami se "rastlinska energija" okrepi in ekstrahira, da jo lahko uporabimo kot zdravilo. Ker so lahko vse kronične in ponavljajoče se bolezni povezane s pomanjkanjem energije, je pomembno razumeti razmerje med človekovim zdravjem in energetskim zdravljenjem.

Primarne spagirične metode vključujejo ločevanje terapevtskih zelišč na njihove sestavne prvine: eterična olja ter v alkoholu in v vodi topne soli (elektroliti).

Paracelzus je te tri prvine obravnaval kot tri filozofske principe oz. *tria prima* – žveplo, živo srebro in sol. To so duša, duh (tj. življenjska sila) in telo rastline. Prvi princip je aktiven in ognjen, drugi je sprejemajoč in tekoč, tretji pa nespremenljiv in trden.

Med destilacijo rastlina sprosti eterična olja (žveplo), medtem ko je alkohol (živo srebro) ekstrahiran s fermentacijo. Kalcinacija preostale rastline, ki ji sledi filtracija, pusti specifične vodotopne soli.

V skladu s spagiričnim motom: *Solve et Coagula, et habebis magisterium* (Raztapljaj in struj in imel boš znanje), se po ločitvi *tria prima*, trije principi, združijo v spagirično esenco. S postopkom ločevanja in čiščenja (raztapljaj) se subtilne sestavine rastline okrepijo in nato ponovno združijo (struj). Ta postopek poudarja pomen čiščenja tako snovi kot duše na poti hermetičnega vzpona iz nižje narave v višjo.

Naslednji pomemben del alkimističnega procesa je zaje-manje prej omenjenega kozmičnega vpliva, z začenjanjem določene faze alkimističnega dela ob zanj ugodnih nebesnih priložnostih. Ta stopnja zahteva znanje astroloških ujemanj in doktrine podpisov ali božanskih pečatov. V tem zapletenem sistemu korespondenc so planeti označeni s kovinami, dnevi v tednu, zelišči in deli telesa.

Veličina alkimije je v tem, da njena učenja niso rezultat suhoparnega intelektualnega znanja, temveč plod uporabnega znanja, ki lahko prinese oprijemljive rezultate. Glede na alkimistično geslo: moli in delaj (*Ora et labora*), nas zdravnik alkimist vabi na pot praktične filozofije ali filozofije življenja. 🧪

A person is sitting on the edge of a dark, rocky cliff, looking out towards a large, glowing blue planet in space. The planet has a bright, sun-like core and is surrounded by a hazy atmosphere. The scene is set against a dark, starry background.

SPLETNO PREDAVANJE OB SVETOVNEM DNEVU FILOZOFIJE

UMETNOST BITI SVOJ

**FILOZOFIJA IN PSIHOLOGIJA
ČLOVEŠKE DUŠE**

ČETRTEK, 19. 11. 2020, OB 19:00

KNJIGE IN REPLIKE V PRODAJI

Knjige in replike lahko kupite v prostorih Nove Akropole.

Lahko jih naročite tudi preko maila na info@akropola.org.

NAŠE KNJIGE

130 x 205 mm
104 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

130 x 205 mm
112 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

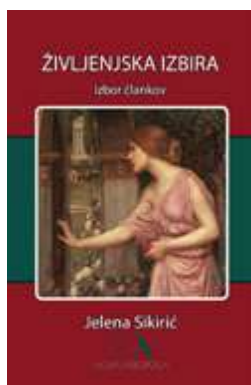
130 x 205 mm
176 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

130 x 205 mm
112 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

130 x 205 mm
64 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

130 x 205 mm
159 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

130 x 205 mm
102 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

105 x 148 mm
32 STRANI
MEHKA VEZAVA
CENA: 2 €

ARHEOLOŠKE REPLIKE

Arheološke replike so kopije motivov iz različnih časovnih in kulturnih obdobj in predstavljajo kulturno dediščino človeštva. Vsak posamičen izdelek je izdelan v ateljeju Nove Akropole. Vsaka replika ima tudi simboličen pomen, zato je lahko odlično darilo.

Cenik replik

Grčija in Rim

Slovenija

**NE SODI DNEVA PO ŽETVI, KI JO ŽANJEŠ,
TEMVEČ PO SEMENIH, KI JIH SEJEŠ.**

ROBERT LOUIS STEVENSON

www.akropola.org